

tainen ja sisältää opitun muodon ja merkityksen/tehtävän yhteen liittymisen lisäksi enustamattomuuden vaatimuksen. Muutoksia aikaisempaan on vielä se, että Goldberg laajentaa konstruktion merkitystä ehkä vielä pragmaattisempaan suuntaan: hän korostaa koko teoksen läpi sitä, mitä konstruktioilla tehdään ja mihin niitä käytetään. ■

ANNI JÄÄSKELÄINEN

Sähköposti:

anni.m.jaaskelainen@helsinki.fi

LÄHTEET

GOLDBERG, ADELE E. 1995: *Constructions: A construction grammar approach to argument structure*. Chicago: The University of Chicago Press.
— 2004: *Argument realization: the role*

of constructions, lexical semantics and discourse factors. – Jan-Ola Östman & Mirjam Fried (toim.), *Construction grammars: Cognitive grounding and theoretical extensions* s. 17–43. Amsterdam: John Benjamins.

KOTILAINEN, LARI 2007: *Konstruktioiden dynamiikkaa*. Artikkeliväitöskirja. Ethesis: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-4442-7>.

ONIKKI-RANTAJÄÄSKÖ, TIINA 2001: *Sarjoja: nykysuomen paikallissijaiset olotilanilmaukset kielen analogisuuden ilmentäjinä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

VISAPÄÄ, LAURA 2008: *Infinitiivi ja sen infiniittisyys. Tutkimus suomen kielen itsenäisistä A-infinitiivikonstruktioista*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

INKERILÄISIÄ HENKILÖNNIMIÄ ETELÄ-RUOTSISSA

Vera Lif *Ingermanländares namnskick under 1900-talet. Kontinuitet och förändring*. Studia multiethnica Upsaliensia 17. Uppsala 2004. 293 s. ISBN 91-554-5942-0.

Vera Lif käsittelee väitöskirjassaan Ingermanländares namnskick under 1900-talet Etelä-Ruotsissa asuneiden inkeriläisten henkilönnimistöä ja sitä, miten se on muuttunut ensin Neuvostoliiton aikana ja sitten sen jälkeen, kun inkeriläiset joutuivat maaliskuussa 1943 jättämään Inkerissä sijainneet kotikylänsä. Lif tarkastelee inkeriläisten etu- ja sukunimiä ja selvittää, miten ne ovat muuttuneet erikielisiin asiakirjoihin kirjattaessa ja miten niitä ovat kirjurit ja nimenkantajat tietoisesti muuttaneet, kun paikalliset ovat ensin tulleet Suomeen ja muuttaneet sitten Ruotsiin. Inkeriläiset ovat erityisen kiinnostava ryhmä historiansa vuok-

si, ja heidän nimistöään on edelleen hyvin vähän tutkittu. Väitöstutkimus on varmasti erittäin tervetullut lisä niin suomalaisen kuin ruotsalaiseenkin nimistöntutkimukseen. Lifin tutkimus kuuluu sekä nimistöntutkimuksen että kansatieteen alaan. Ruotsalaisesta näkökulmasta tarkasteltuna väitöskirja on osa tutkimusta, joka selvittää maahanmuuttajien sopeutumista ruotsalaiseen yhteiskuntaan. Väitöskirja on julkaistu sarjassa, jonka Helsingin yliopiston kirjasto luokittelee kansatieteen alaan kuuluvaksi.

Lifin tutkimuksen keskeinen tavoite on selvittää, miten eteläruotsalaiseen Boråsin kaupunkiin vuosina 1943–1952 saapuneen,

Inkeristä lähtöisin olevan väestön nimistö on muuttunut ja miten sitä on muutettu paikallisuuden eri vaiheissa. Suomessa inkeriläisten nimiä on muutettu poliittisista syistä ja inkeriläismiehille on Neuvostoliittoon palauttamisen pelossa annettu jopa peitenimiä, joista on luovuttu vasta Ruotsissa. Tutkimuksen muita tavoitteita on tutkia, miten inkeriläinen nimenantoperinne on muuttunut eri aikoina ja miten se mahdollisesti elää toisen ja kolmannen polven inkeriläisten nimissä. Lif tarkastelee myös kysymystä, missä määrin Inkeristä lähtöisin oleva väestö ja sen jälkeläiset kokevat olevansa inkeriläisiä ja millainen suhde ihmisen nimellä ja identiteetillä on.

INKERILÄISTEN HISTORIAA JA HENKILÖNNIMISTÖN KUVAUSTA

Tutkimuksessa on kymmenen päälukua. Johdannossa Lif esittelee tutkimuksen taustaa, tavoitteita ja terminologiaa. Termit esitellään erittäin selkeästi. Tutkimuksessa puhutaan ristimänimien sijaan etunimistä (*förnamn*), sillä vuoden 1937 jälkeen Neuvostoliitossa lapsia ei kastettu; moni inkeriläislapsi on kastettu Suomeen tulon jälkeen ja täällä lapselle on voitu antaa suomalainen nimi, usein myös toinen nimi (*efterställda förnamn*). Lif käyttää inkeriläisistä termiä *ingermanländare*, jota Ruotsissa pidetään sopivampana kuin sanaa *ingermanlänning*. Lif huomauttaa kuitenkin, että Suomessa Språkbruk-lehti (1995) pitää termiä *ingermanlänning* loogisempana, sillä se viittaa yksittäisen alueen asukkaisiin (vrt. *nylänning*, *älänning*), *-ländare*-loppuiset taas jonkin itsenäisen maan kansalaisiin (vrt. *finländare*) (s. 51). Myös moni suomi-ruotsi-sanakirja tarjoaa 'inkeriläistä' tarkoittavaksi substantiiviksi vain sanaa *ingermanlänning* (SRSSK 2006).

Toisessa luvussa Lif selostaa, millaista tutkimustietoa on olemassa Ruotsin inke-

riläisistä, inkeriläisistä nimistä ja nimen ja identiteetin suhteesta. Inkeriläisiä nimiä on tutkittu hämmästyttävän vähän: inkeriläisten vuosina 1721–1912 käyttämistä sukunimistä on vuonna 1913 julkaistu O. A. Louhelaisen kokoama luettelo (noin 2 500 nimeä), ja Saulo Kepsu on vuonna 1988 laatinut nimikokoelman Inkerin Pähkinälinnassa vuosina 1615–23 käytetyistä nimistä (painamaton). Lisäksi Lif (1993) on tutkinut inkeriläisten Ruotsissa tekemiä nimenmuutoksia, joita on tehty tarkoitukseksi kätkeä nimenkantajan syntyperä. Lif ei mainitse vuonna 1943 julkaistua Viljo Nissilän artikkelia, joka käsittelee Inkerissä Soikkolan kylässä asuneiden ortodoksisten inkeröiden nimiä eikä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistossa olevaa Inkerin paikannimikokoelmaa (22 000 nimilippua). Lifin väitöskirjan valmistumisen jälkeen inkeriläisten eläin- ja lintuaiheisista sukunimistä on Suomessa julkaistu kaksi venäläisen Aleksei Krjukovin (2005) kirjoittamaa artikkelia. Yleiskatsauksen inkeröiden henkilönnimisysteemistä on vuonna 2007 laatinut virolainen Marje Joalaid (ks. myös siinä mainittua kirjallisuutta).

Luvussa kolme Lif esittelee tutkimusaineistonsa ja sen rajauksen. Aineisto on monipuolinen: se käsittää joukon kahteen eri kiertokyselyyn tulleita vastauksia, arkistomateriaalia ja haastatteluun saatuja tietoja. Laajassa aineistossa on toisaalta huomattavia aukkoja: Lif muun muassa muistuttaa, että vuosina 1989–1991 toteutettuja kyselyitä ei ollut alkuaan suunniteltu palvelemaan nimistöntutkimuksen tarkoituksia ja osa vastaajista on käyttänyt kirjoitusapuna nuorempaa, suomea osaamaton sukulaista. Nimiainesta on saatu myös Boråsiin vuonna 1944 muuttaneiden luettelosta ja paikallisten evankelisluterilaisten seurakuntien arkistosta. Aineistossa on niin luterilaisten inkerinsuomalaisten kuin ortodoksisten inkeröiden nimiä. Kaikkiaan

▷

aineiston käsittely ja keruu — inkeriläisten erottaminen asiakirjoihin merkittyjen virolaisten joukosta ja henkilötietojen yhdisteleminen — ovat vaatineet melkoista salapoliisin työtä; sen sijaan haastateltavia on löytynyt ilmeisen helposti. Lif käsittelee henkilönnimiä ennen kaikkea kvantitatiivisesti: 240-sivuisessa tutkimuksessa on 43 taulukkoa ja neljä kaaviota.

Luku neljä, »Kategorisering av ingermanländare», on inkeriläisten historiaan perehtymättömälle antoisaa luettavaa. Inkeriläiset on heidän eri asuinpaikoissaan määritelty eri tavoin: Neuvostoliitossa inkeriläiset luokiteltiin suomensukuisiksi neuvostokansalaisiksi, Suomessa ja Ruotsissa inkeriläisiksi, Ruotsissa asiakirjoissa toisinaan löyhästi suomalaisiksi. Se, että inkeriläiset ovat olleet poliittisesti arka aihe vielä 1990-luvulla, tulee tutkimuksessa esiin siellä täällä: kyselyihin, jotka on tehty 1990-luvun vaihteessa, on toisinaan haluttu vastata nimettömänä, ja kaikkia inkeriläisten (miesten) nimiä ei tässäkään tutkimuksessa tuoda julki vastaajan suojelemisen vuoksi.

Viidennessä luvussa Lif esittää inkeriläisen henkilönnimistön kuvauksen, joka on laatuaan ensimmäinen ja sen perusteella arvokas. Suomesta Inkeriin on väestöä muuttanut kahteen otteeseen, 1600-luvulla ja 1800-luvun jälkipuolella, ja inkeriläisten sukunimistöissä on suomenkielisten nimien lisäksi ruotsin-, venäjän-, viron-, saksan- ja muunkielisiä sukunimiä. Inkeriläisten etunimistä Lifillä on aineistoa 1870-luvulta alkaen. Inkerissä asuessaan suomea puhuvat evankelisluterilaista uskoa tunnustavat inkerinsuomalaiset käyttivät enimmäkseen suomalaisia eri alkuperää olevia etunimiä; sen sijaan inkeriöiden etunimet olivat ortodoksisen perinteen vuoksi venäläisiä. Inkeriläisen henkilönnimistön erikoispiirre on, että Neuvostoliitossa kaikille inkeriläisille uskontokunnasta riippumatta kirjattiin

venäläinen patronyyymi, esimerkiksi *Lyyli Mihajlovna Björklund*, *Anatolij Ivanovič Kolomainen*. Suomessa patronyymejä ei enää kirjattu, ja esimerkiksi patronyymin *Ivanovič* sijaan saatettiin henkilön etu- ja sukunimen perään tehdä merkintä *isän nimi Juho*.

Kahta kyselyvastauksista ja arkistoista kokoamaansa aineistoa Lif käsittelee kolmessa pääluvussa (luvut 6–8), jotka vievät koko tutkimuksesta 140 sivua. Koska kummankin aineiston nimiä, niin etu- kuin sukunimiä, käsitellään erikseen ja vielä sen mukaan, mihin ikäryhmään nimenkantaja kuuluu (kolme ryhmää), lukijasta tuntuu toisinaan siltä, että sama asia toistuu. Aineiston etunimet Lif jakaa kolmeen eri ryhmään: perinteisiin inkeriläisiin (*trad. ing.*), suomensuomalaisiin (*riksfinska*) ja ruotsalaisiin tai muihin nimiin. Nimien luokittelu ei ole aivan ongelmatonta, sillä rajanveto perinteisten inkeriläisten ja suomensuomalaisten nimien välillä on toisinaan vaikeaa, ja tämän vuoksi on varsin rohkeaa esittää kunkin ryhmän nimien määrät taulukkona. Erityisen rohkeilta vaikuttavat taulukot, joissa nimiä on yhteensä vain parikymmentä: pienikin rajankäynti vaikuttaa prosentteina esitettyihin osuuksiin merkittävästi. Koska joidenkin nimien, esimerkiksi nimen *Maria*, voi katsoa olevan niin inkeriläisiä, suomalaisia kuin ruotsalaisiakin, Lif käyttää luokittelussaan apuna myös tilastoja siitä, miten suosittuja tietyt nimet ovat milloinkin olleet missäkin. Tästä huolimatta yksittäisten nimien luokittelussa voi olla epätarkkuutta: inkerinsuomalaisen perheen pojalle 1950-luvulla annetun toisen etunimen *Vilhelm* Lif luokittelee ruotsin- tai vieraskieliseksi (s. 193). Nimi on kuitenkin ollut Suomessa 1870–1900-luvuilla suosittu jälkimmäinen etunimi, ja vielä vuosina 1910–1919 se on ollut 19. suosituin (Kiviniemi 1982: 232–233, 346); vuosina 1920–1939 se on ollut Suomessa suosituimpi etunimi kuin

esimerkiksi *Kustaa* (VRK 2008). Nimeä voinne pitää suomalaisen etunimistöön kuuluvana. Lifin tutkimuksessa etunimien käsittely nojaa pitkälle muun muassa Eero Kiviniemen (1982) tutkimukseen.

NIMIPERINTEEN JATKUVUUS JA MUUTOS

Kokonaisuudessaan aineiston etunimien käsittely on yksityiskohtaista ja tutkimustulokset ja taustoitukset ovat selkeitä. Lif osoittaa, että inkeriläisten nimenanto on muuttunut vaihe vaiheelta vuosien 1920 ja 1991 välillä niin, että perinteisiä inkeriläisiä nimiä on annettu koko ajan vähemmän, kun taas suomensuomalaisia, ruotsalaisia ja muunkielisiä nimiä on alettu antaa yhä useammin: vuonna 1924 oli tavallista antaa pojalle perinteinen inkeriläinen nimi *Juho*, samoin vuonna 1938 esimerkiksi *Väinö*, mutta vuonna 1950 oli normaalia, että nimeksi annettiin suomensuomalainen nimi, vaikkapa *Arvo*, tai ruotsalainen nimi, esimerkiksi *Karl-Axel*. Myös toisen etunimen käyttö, joka ei kuulu perinteiseen inkeriläiseen nimiperinteeseen mutta kuuluu niin suomalaisen kuin ruotsalaiseen nimenantoon, on yleistynyt. Inkeriläisen nimenantoperinteen kokemista muutoksista huolimatta myös tietynlaista jatkuvuutta on havaittavissa: Lif erottaa inkeriläistä sukua olevien nimenannosta tendenssin, jonka mukaan nämä antavat Ruotsissa lapsilleen inkeriläisten nimien ruotsalaisia vastineita.

Inkeriläisten sukunimiä Lif tarkastelee selvittämällä, mitkä nimet todennäköisesti tuottavat — tai ovat tuottaneet esimerkiksi 1940- ja 1950-luvulla — vaikeuksia ruotsinkielisessä ympäristössä eli miten hyvin tai huonosti ne sulautuvat ruotsalaiseen nimistöön. Nimien ääntämisvaikeuksia on kartoitettu myös suomea taitamattomien ruotsia äidinkielenään puhuvien koehenkilöiden avulla. Lif analysoi sukunimiä ja

kamalla ne kahdeksaan erilaiseen ryhmään niiden »fonotaktis-ortografisen» rakenteen perusteella, esimerkiksi monitavuisiin nimiin, joissa on ensimmäisessä tavussa diftongi (*Puolakainen*), ja nimiin, joissa on lyhyt vokaali + konsonanttiyhdistelmä (*Rikkinen*) tai sanansisäinen *h* (*Kähäri*). Lif kiinnittää huomiota myös siihen, mitä tavua ruotsalainen kielenpuhuja nimessä painottaa ja millaisia sekaannuksia nimien huolimattomasta käsin kirjoittamisesta voi seurata. Valittu näkökulma on omaperäinen ja epätavallinen, ja erikoinen se on ennen kaikkea siinä mielessä, että aineiston perusteella inkeriläiset miehet ovat tehneet verrattain vähän sukunimenmuutoksia. Lif pitää mahdollisena, että varsinkin vuosina 1920–1930 syntyneiden miesten nimenmuutosten todellinen määrä on suurempi kuin aineisto osoittaa, mutta niistä ei aiheen arkaluonteisuuden takia saada selvyyttä 1990-luvulla tehdyn kyselyn avulla. Täysin uusi näkökulma nimenmuutoksiin on se, että Lif käyttää termejä *aktiivinen* ja *passiivinen nimenmuutos*. Ruotsissa vuoteen 1982 voimassa olleen sukunimilain mukaan miehen sukunimenmuutos koski aina myös vaimoa ja lapsia: vaimolla tuli olla sama sukunimi kuin miehellä. Lifin tulinnan mukaan moni lain voimassaoloaikana nimensä muuttanut on ollut passiivinen nimenmuuttaja eli muuttanut nimensä siksi, että perheenpää, useimmiten isä, muutti nimensä.

Lif tarkastelee osaa aineiston suomalaisista sukunimistä ja näiden levikkejä Mikkosen ja Paikkalan sukunimikirjan vuoden 1988 laitoksen avulla; uudistettuun vuoden 2000 laitokseen hän viittaa vain toisinaan. Huolimatta nimien luokittelusta muun muassa rakenteen ja alkuperän mukaan niiden käsittely jää varsin pinnalliseksi. Esimerkiksi aineistossa olevista sukunimistä *Ärttö*, *Kainelainen* ja *Huuhtonen* hän toteaa, ettei nimiä mainita Mikkosen

▷

ja Paikkalan teoksessa; nimestä *Huuhtonen* hän huomauttaa, että suomessa tunnetaan verbi *huuhtoa*. Mahdollisuus, että kyseessä ovat Etelä-Karjalassa tunnettu sukunimi *Huuhtanen* ja Savossa 1800-luvun lopulla hyvin yleisesti tunnettu sukunimi *Kainulainen* (Mikkonen ja Paikkala 2000), jää täysin huomiotta. Se, että inkeriläinen sukunimi *Ärttö* pohjaa ristimänimeen *Ärttö(i)*, olisi selvinnyt mainitsemastani Nissilän artikkelista (Nissilä 1943: 206).

Kaikkien aineiston sukunimien etymologiaa Lif ei yritäkään selvittää edes sukunimikirjan avulla. Nimiä tarkastellaan myös siitä näkökulmasta, mitkä nimet mahdollisesti ruotsalaisten mielestä vaikuttavat negatiivisilta tai huvittavilta: tällaisia nimiä ovat mahdollisesti *Tattari* ja *Kuuttanen* sekä *Pupulainen*. Sen sijaan oudolta vaikuttaa se, että tiettyjen nimien leksikaalista sisältöä arvioidaan ruotsalaisten näkökulmasta ja vieläpä siltä pohjalta, mitä nimen kanssa samanasuinen sana tarkoittaa Lönnrotin sanakirjan (1880) mukaan: »Vidare kan kanske flera av de tvåstaviga namnen väcka en viss munterhet hos dem som förstår ordens innebörd» (s. 201). Sukunimien tarkastelu jää useilla tavoin harmillisen vajaan. Ainakin ruotsinkieliselle lukijalle jää nyt mielikuva, että esimerkiksi sukunimi *Rokka* todellakin pohjaa 'hernekeittoa' tarkoittavaan sanaan ja että suomea taitavalle on ilmeisesti selvää, mitä sanat *koljo* ja *soini* tarkoittavat. Varsinkin kun kyse on vähän tunnetusta ja tutkitusta inkeriläisestä sukunimistöstä, se ansaitsisi syvällisempää analysointia.

Inkeriläisten identiteettiä ja nimen ja identiteetin suhdetta Lif käsittelee väitöskirjan yhdeksännessä luvussa. Lif osoittaa 43 haastattelun voimin, että se, millainen etninen identiteetti inkeriläisellä on (*självkategorisering*), ei riipu siitä, minkäkielinen tai millainen etu- ja sukunimi hänellä on. Nimenmuutos — oli pa se vapaaehtoisesti tai vastentahtoisesti tehty — voi vaikut-

taa ihmisen identiteettiin monella tapaa. Esimerkki eräästä inkeriläissyntyisestä miehestä, joka on joutunut muuttamaan etunimensä, on mieleenpainuva. Miehen virallinen nimi oli lapsena venäläisperäinen *Evgenij*; perheen kesken kutsumanimi oli *Genja*. Kun inkeriläisperhe pakeni Suomeen vuonna 1943 ja poika aloitti koulunkäynnin, Genjan äiti ilmoitti, että pojan olisi parempi käyttää koulussa *Jalo*-nimeä. Perheen päädyttyä Ruotsiin poika etsi itselleen uutta nimeä, mutta pysyi *Jalo*-nimisenä, vaikka nimi ei tuntunut omalta. Hän ei myöskään kokenut itseään *Evgenij*'ksi, vaikka se olisi ollut ruotsalaisessa muodossa *Eugén*. 2000-luvulla Lifin haastattelema mies toteaa seuraavasti: »Vem var jag? Min identitet hade tagits ifrån mig, när namnet på detta sätt ändrades. Som Jalo var jag vilsen och sökande.» (S. 223.)

TUTKIMUKSEN ANTI NIMISTÖNTUTKIMUKSELLE

Kokonaisuudessaan Lifin väitöskirjatutkimus on mielenkiintoinen. Tutkimuksen parasta antia ovat inkeriläisen etu- ja sukunimistö kuvaus ja tutkimustulokset, jotka osoittavat, miten inkeriläinen etunimistö on 1900-luvulla muuttunut vaihe vaiheelta inkeriläisten asuinpaikan ja ympäröivän enemmistökielen mukaan. Myös nimen ja identiteetin suhteesta tutkimus antaa uutta tietoa. Tutkimuksessa on englannin- ja suomenkielinen tiivistelmä, neljä karttaa ja etu- ja sukunimihakemisto. Yksittäiset pikkuvirheet, joita olen havainnut, liittyvät Suomen eri alueiden nimiin, suomenkieliseen tiivistelmään ja hakemistossa mainittuihin sivunumeroihin. Tutkimuksensa alkusanoissa Lif mainitsee saaneensa kirjeitse apua suomalaisilta nimistöntutkijoilta (Kiviniemi, Kepsu, Paikkala, Mikkonen). Lähdeluettelosta käy ilmi, että hän on hyödyntänyt tutkimuksessaan Kotuksen arki-

toja, mutta tarkempia tietoja käytetyistä kokoelmista ei ole. ■

OUTI PATRONEN

Sähköposti: outi.patronen@helsinki.fi

LÄHTEET

- JOALAI, MARJE 2007: Das ingrische Personennamensystem. – *Europäische Personennamensysteme. Ein Handbuch von Abasisch bis Zentralladinisch* s. 285–291. Lehr- und Handbücher zur Onomastik. Band 2. Hamburg: Baar.
- KEPSU, SAULO 1988: Inkerin Pähkinälinnan läänin nimikokoelma v. 1915 – 1623. Poimintakertomus. Helsinki.
- KIVINIEMI, EERO 1982: *Rakkaan lapsen monet nimet. Suomalaisten etunimet ja nimenvalinta*. Espoo: Weilin + Göös.
- KRJUKOV, ALEKSEI 2005a: Inkerinsuomalaisten eläinaiheisista sukunimistä. – *Genos* s. 162–168.
- 2005b: Pohjois-Inkerin lintuaiheiset sukunimet. – *Karjalan Heimo* 11/12

s. 160–163.

- LIF, VERA 1993: Namn och identitet. Ingermanländare – ett fallstudium. B-uppsats i politisk historia. Institutionen för samhällsvetenskap, Historia, Högskolan i Karlstad. Duplic.
- LOUHELAINEN, O. A. 1913: Luettelo vaki-naisten seurakuntalaisten sukunimistä Inkerinmaan suomalaisissa seurakunnissa Venäjän vallan aikana noin v. v. 1721–1912. Viipuri.
- LÖNNROT, ELIAS 1874–1880: *Finskt-svenskt lexikon*. Finska Litteratur-Sällskapet. Helsingfors.
- MIKKONEN, PIRJO – PAIKKALA, SIRKKA 1988: Sukunimet. – *Uusi suomalainen nimikirja* s. 229–1031. Otava: Helsinki.
- 2000: *Sukunimet*. Otava: Helsinki.
- NISSILÄ, VILJO 1943: Soikkolan inkeröisten henkilönnimistä. – *Viritäjä* 2 s. 199–207.
- SRSSK 2006 = *Suomi-ruotsi-suomi-sana-kirja*. 8. painos. WSOY 2006.
- VRK 2008 = Väestörekisterikeskus: nimipalvelu. <http://192.49.222.187/Nimipalvelu/default.asp?L=1> (11.11.2008).

KADUNNIMIEN OSAAMINEN

Carina Johansson / *gatuplanet: Namnbrukarperspektiv på gatunamn i Stockholm*. Namn och samhälle 20. Uppsala: Uppsala universitet 2007. 250 s. ISBN 978-91-506-1969-0.

Carina Johansson väitteli joulukuussa 2007 Uppsalan yliopistossa kaupunkiympäristön paikannimistöstä. Virallista kadunnimistöä tarkasteleva tutkimus poikkeaa perinteisestä pohjoismaisesta paikannimitutkimuksesta, jossa on keskitytty paikannimien etymologiaan ja käytetty aineistona pääasiassa maaseudun nimistöä. Toki kadunnimiäkin on tutkittu jo pitkään, mutta pääpaino on ollut nimien historialli-

sen taustan ja nimeämisperusteiden selvittelyssä (esim. Wahlberg 1994). Kaupunkinimistön tutkimus on kuitenkin monipuolistunut 2000-luvulla (esim. Jørgensen 2002; Ainiala 2005), minkä kirjoittajakin työssään toteaa. Kiinnostuksen kohteiksi ovat tulleet muun muassa nimistön käyttö ja osaaminen. Johanssonin väitöskirja on hyvä esimerkki tällaisesta tutkimuksesta. Lisäksi se on ensimmäinen pohjoismainen

▷